

Programma 3 | Economie

Programma 3 | Economie

Doelstelling

Opsterland heeft een gezonde lokale economie.

Introductie op het programma en relevante trends en ontwikkelingen

Met ons economisch beleid werken we aan een duurzame en evenwichtige groei van de Opsterlandse economie. Dat is van belang voor het behoud van de bestaande werkgelegenheid en het creëren van nieuwe. Het MKB, de detailhandel, Recreatie en Toerisme, de agrarische sector en ook de zorgsector zijn belangrijke pijlers van de Opsterlandse economie. Zij zorgen niet alleen voor werk maar ook voor bestedingen en leveren een bijdrage aan de instandhouding van het voorzieningenniveau.

De Opsterlandse economie is steeds in beweging, omdat de omgeving verandert. Goed en structureel overleg tussen gemeente en bedrijfsleven is van groot belang voor de vitaliteit van de Opsterlandse economie. Ons economisch beleid willen we gestalte geven in nauwe samenspraak met ondernemers in de gemeente. Samen met het bedrijfsleven werken wij aan behoud van duurzame werkgelegenheid en het bevorderen daarvan.

Hoewel de economie zich herstelt zijn de (definitieve) gevolgen van de coronacrisis nog niet geheel duidelijk. Waar dat binnen onze mogelijkheden ligt bieden we informatie, advies en ondersteuning.

Door de drie noordelijke provincies is onder de noemer van Deltaplan voor het Noorden input geleverd aan het kabinet. In samenhang met een positief adviesrapport over de Lelylijn is Zuidoost Friesland daarmee op de noordelijke en landelijke agenda gekomen. De ruimtelijke en economische potentie van de regio langs de A7-as is nadrukkelijk naar voren gebracht. Wanneer we dit koppelen aan de regionale samenwerking van de Regio Deal Zuidoost Friesland zien we goede perspectieven voor economische ontwikkeling.

Kaderstellende documenten

Bedrijventerreinplan 2010-2020 voor de regio Zuidoost Fryslân
Detailhandelsvisie 2015

Thema Werken

Doelstellingen

Ondernemers waarderen het ondernemingsklimaat in Opsterland hoger dan het Friese gemiddelde

In het laatste onderzoek MKB vriendelijkste gemeente (LexNova 2021) staat Opsterland op een 13e plek in Friesland. Dat is een verbetering ten opzichte van de keer daarvoor. Met de gemeentebreed ingezette aanpak gaan we verder om de doelstelling te verwezenlijken.

Maatregelen

Werkbezoeken bij bedrijven en ondernemers

Omschrijving (toelichting)

Wij vinden persoonlijk contact met ondernemers belangrijk. Om een helder beeld te krijgen van wat er leeft bij bedrijven en hoe we onze dienstverlening kunnen verbeteren, bezoekt het college van B&W bedrijven. Ook ambtelijk zijn er bedrijfsbezoeken. In geval van personele en werkgelegenheidsvraagstukken treden we, indien gewenst en nuttig, in overleg.

Kwaliteit (toelichting)

In het eerste half jaar hebben er vanwege de corona lock-down, de gemeenteraadsverkiezingen en het formeren van een nieuw college relatief weinig bedrijfsbezoeken plaats gevonden. Vanaf het moment dat het college geïnstalleerd was zijn er weer structureel bezoeken ingepland met verschillende portefeuillehouders, waarbij het accent ligt op de verantwoordelijken voor Economische Zaken. Ook is opnieuw minimaal eens per maand een bedrijfsbezoek voor het voltallige College ingepland. Naast de bestuurlijke bedrijfsbezoeken gaan we afhankelijk van de vraag bij het bedrijf op bezoek vanuit de verschillende ambtelijke disciplines.

Wij verbeteren de dienstverlening aan ondernemers.

Omschrijving (toelichting)

In een onderzoek (2018) naar de MKB-vriendelijkste gemeente scoorde de dienstverlening van de gemeente minder gunstig. Daarom is in 2020 een project gestart om onze dienstverlening te verbeteren. De uitkomsten van het volgende onderzoek MKB-vriendelijkste gemeente gebruiken we om de resultaten en effecten van het project te monitoren.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 heeft er geen onderzoek plaats gevonden naar de MKB-vriendelijkste gemeente.

Economische Zaken heeft een nieuwe accountmanagement opzet gemaakt en heeft een start gemaakt met het structurele accountmanagement. Afhankelijk van de grootte van het bedrijf stemmen we onze communicatie daarop af. Naast de periodieke nieuwsbrief is er een duidelijk verschuiving naar meer 1-op-1 contact tussen de bedrijven en de Gemeente. In het contact met de ondernemers maken we ook gebruik van de socialmedia kanalen van de Gemeente.

Naast de bedrijfscontacten spreken we ook structureel af met de besturen van de ondernemersverenigingen.

Door de verschillende vragen van de ondernemers elke keer vanuit de verschillende disciplines gezamenlijk op te pakken ontstaat er een integrale aanpak.

Doelstellingen

Wij hebben een goed functionerende arbeidsmarkt

Wij zorgen in samenwerking met het bedrijfsleven voor een goede lokale economie met een bijpassende arbeidsmarkt. Hierbij richten wij ons ook op de samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs.

Maatregelen

In samenwerking met het lokale bedrijfsleven streven we naar een goede lokale economie met een bijpassende arbeidsmarkt.

Omschrijving (toelichting)

In samenwerking met het lokale bedrijfsleven streven we passende arbeidsmarkt die de lokale economie goed ondersteund.

Kwaliteit (toelichting)

In onze bedrijfsbezoeken is het bespreken van de personele bezetting een vast onderwerp. Daar waar het van toegevoegde waarde is wordt de koppeling gemaakt met onze jobhunter. Ook de samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs is onderwerp van gesprek in de gesprekken met onze ondernemers. Vooral de interactie met Singelland-BHS en de twee ROC's staan daarbij centraal.

In onze dienstverlening naar de ondernemers heeft afgelopen jaar het accent gelegen op het snel en adequaat beantwoorden van vragen en bespreken van onderwerpen. Daar waar dat nodig is doen we dit face to face en vanuit een integrale aanpak. Economische zaken heeft daarbij vaak een coördinerende rol.

Vanuit een proactieve aanpak zoeken we steeds meer onze ondernemers zelf op. De "ondernemerstafel" is daarbij een mooi initiatief. Eens per maand gaan we met 3 tot 5 ondernemers over allerlei onderwerpen in gesprek. Daarnaast hebben we op de "dag van de ondernemer" 30 winkeliers in de gehele gemeente bezocht.

Doelstellingen

Wij stimuleren duurzame (circulaire) economie

De gemeente geeft het goede voorbeeld. Dit komt tot uitdrukking in het inkoopbeleid. Ondernemers worden gestimuleerd om duurzaam en circulair te werk te gaan. Handvatten hiervoor worden aangeboden door verschillende instanties en de gemeente informeert daarover.

Maatregelen

Transformatie bedrijventerreinen

Omschrijving (toelichting)

In het overleg met de respectievelijke ondernemersverenigingen is de toekomstbestendigheid en duurzaamheid van bedrijventerreinen een vast agendapunt. Expertise en knowhow worden uitgewisseld. Ook bij de transformatie van bedrijventerreinen is participatie een sleutelwoord, samenwerking is noodzakelijk. De gemeente draagt waar mogelijk bij aan initiatieven die de kwaliteit verhogen. Daarbij kan gedacht worden aan het faciliteren van glasvezel en veiligheidsmaatregelen.

Kwaliteit (toelichting)

De kavelverkoop is in 2022 onverminderd doorgegaan. Er zijn in Gorredijk nog 8 kavels beschikbaar en in Drachten-A7-zuid (onderdeel van GR bedrijvenpark Drachten A7) nog 1 kavel. Voor uitbreiding van Drachten A7-zuid is een uitbreiding van het werkingsgebied nodig. Hiervoor heeft in oktober een informatiebijeenkomst voor de raadsleden plaatsgevonden. Voor de uitbreiding van het bedrijvenpark in Gorredijk voeren we voorbereidende gesprekken.

In overleg met de ondernemersverenigingen ondersteunen we de initiatieven ter verbetering van de kwaliteit op het bedrijventerrein. Zo loopt er op het bedrijventerrein van Gorredijk een onderzoek naar camerabeveiliging.

Wij steunen, waar mogelijk binnen bestaande kaders, slimme initiatieven om te komen tot een circulaire economie

Omschrijving (toelichting)

We streven naar een circulaire economie. Hiervoor moeten we met het bedrijfsleven structureel stappen zetten. Als gemeente zijn we hierin niet leidend maar we geven wel het goede voorbeeld en stimuleren waar mogelijk.

Kwaliteit (toelichting)

In onze bedrijfsbezoeken wordt veel aandacht besteed aan de stijgende energieprijzen, de energietransitie en het streven naar meer circulariteit. Heeft een bedrijf daar een vraag over dan brengen we de koppeling met onze duurzaamheidsadviseurs tot stand of brengen we ze in contact met de specialisten van Ynbusiness. De duurzaamheidsscan wordt wel aangeboden, maar er is geen gebruik van gemaakt.

Thema Grondexploitatie - bedrijventerreinen

Thema Grondexploitatie - bedrijventerreinen

Op de bedrijventerreinen Overtoom en Tolbaas in Gorredijk zijn bouwrijpe bedrijventerreinen te koop. Op Tolbaas gebeurt dit in combinatie met wonen. Momenteel wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor toekomstige uitbreiding op deze of andere locaties. In de paragraaf Grondbeleid wordt de verantwoording voor dit thema nader toegelicht.

Beleidsindicatoren

		Opsterland				Nederland			
Beleidsindicatoren	Eenheid	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Funcziemenging	%	46,8%	47,3%	47,9%	*	53,3%	53,2%	53,3%	*
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners (tussen 15 t/m 64 jaar)	158,2	160,7	167,2	*	151,3	158,4	165,1	*

De functievermengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

* voor deze periode zijn (nog) geen cijfers bekend (gemaakt).

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 14 maart 2023

Wat heeft het gekost

x € 1.000

Exploitatie	Realisatie 2021	Begroting 2022 (primaair)	Begroting 2022 (incl wijzigingen)	Realisatie 2022	Mutatie begroting/ realisatie 2022
Lasten	1.223	801	2.265	1.715	-550
Baten	1.407	499	1.991	1.316	-675
Saldo voor bestemming	184	-302	-274	-399	-125
Mutaties reserves					
Lasten	180	155	155	225	70
Baten	34	-	35	35	-
Saldo na bestemming	38	-457	-395	-590	-195

Specificatie per taakveld

x € 1.000

Specificatie	Begroting 2022	Realisatie 2022	Mutatie begroting/ realisatie 2022
Saldo per taakveld			
3.1 Economische ontwikkeling	-183	-134	49
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-96	-374	-278
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-72	-33	38
3.4 Economische promotie	77	142	65
Saldo voor bestemming	-274	-399	-125
Stortingen reserves			
Recreatie en toerisme	-155	-225	-70
Totaal stortingen reserves	-155	-225	-70
Onttrekkingen reserves			
AR-Transformatie Bedrijventerreinen	28	28	-
AR-Samenwerking onderwijs-bedrijfsleven	7	7	-
Totaal onttrekkingen reserves	35	35	-
Saldo na bestemming	-395	-590	-195

Toelichting op de financiën

Het saldo op dit programma is in 2022 € 195.000 nadeel

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling geeft in 2022 een voordeel € 49.000

In 2022 is gestart met het detailhandelsbeleid (begroot € 20.000). De kosten voor het opstellen van dit plan zijn betaald uit het reguliere budget. Per saldo geeft dit een voordeel van € 20.000.

Jaarlijks worden uren doorbelast aan de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenpark A7. Deze inkomst was in 2022 niet begroot. Dit geeft een voordeel van € 14.000.

De eindafrekening van de streekagenda geeft per saldo een voordeel van € 15.000.

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur geeft in 2022 een nadeel van € 278.000.

In de paragraaf Grondbeleid wordt dit taakveld toegelicht.

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen geeft in 2022 een voordeel van € 38.000 ten opzichte van de begroting.

De afspraken voor de samenwerking onderwijs & bedrijf worden in 2023 afgerond binnen het reguliere budget. Dit geeft in 2022 een voordeel van € 7.000.

Binnen het reguliere beleid van Economische Zaken worden het bedrijvenloket en bedrijfsregelingen verwerkt en afgestemd op de huidige economische situatie. Dit geeft in 2022 een voordeel van € 28.000.

Vanuit de resultaatsbestemmingen 2021 (algemene reserve) zijn voorgaande budgetten beschikbaar gesteld.

Door de lagere opbrengst van reclamebelasting (€ 5.000, taakveld 0.64 belastingen overig) is de bijdrage aan het ondernemersfonds ook lager. Dit geeft een voordeel van € 5.000.

De overige posten bedroegen per saldo € 2.000 nadelig.

Taakveld 3.4 Economische promotie geeft in 2022 een voordeel van € 65.000.

De hogere inkomsten voor toeristenbelasting geven een voordeel van € 47.000. De lagere kosten voor de promotie van recreatie en toerisme in dit taakveld geven een voordeel van € 23.000. De kosten voor de promotie zijn opgenomen in het reguliere beleid en betaald vanuit taakveld 5.7 recreatie. Beide voordelen (€ 70.000) zijn toegevoegd aan de reserve recreatie en toerisme.

Het overige nadeel in dit taakveld is € 5.000.

De mutatie in de reserves (nadelig € 70.000) wordt toegelicht in de taakvelden 3.3. en 3.4.